

Tájékoztató a befektetési tanácsot vagy információt nyújtó természetes személyek szakmai képességeinek és kompetenciáinak követelményeiről szóló szabályozásról

2017. decemberben kihirdették és 2018. január 3-tól hatályos „Az ügyfeleknek pénzügyi eszközökről, befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy kiegészítő szolgáltatásról befektetési tanácsot vagy információt nyújtó természetes személyekre vonatkozó, szakmai képességekre és kompetenciákra vonatkozó követelményekről szóló 37/2017. (XII.27.) [MNB rendelet](#)” (MNB Rendelet).

Az MNB Rendelet célja, hogy minden természetes személy, aki az ügyfeleknek befektetési tanácsot vagy információt nyújt pénzügyi eszközökről, befektetési szolgáltatási tevékenységről, illetve kiegészítő szolgáltatásról (az MNB Rendelet mindezt átfogóan érintett szolgáltatásként definiálja), a törvényben meghatározott szakmai képesítés mellett elsajátítsa a megfelelő szakmai képességeket, kompetenciákat is. A szakmai képesítés és kompetencia együttes megléte biztosítja azt, hogy az ügyfeleknek történő tájékoztatás és tanácsadás minősége tovább erősítse a befektetők védelmét. Ez összhangban áll a pénzügyi eszközök piacainak felülvizsgált szabályozásával (MiFID II/MiFIR) is, amely 2018. januártól egyrészt a korábbi szabályok pontosításával, másrészt számos új és hiánypótló rendelkezéssel kívánja a befektetők védelmét és a piacok átláthatóságát növelni.

Kötelezően alkalmazandó szabályok

Az MNB Rendelet nagy mértékben támaszkodik az ismeretek és szakértelem értékeléséről szóló, Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) által 2016. márciusban közzétett iránymutatásokban foglaltakra. Az ESMA-ajánlás a befektetési termékekről, befektetési szolgáltatásokról vagy kiegészítő szolgáltatásokról szóló információt és befektetési tanácsot nyújtó alkalmazottak ismereteire és szakértelmére vonatkozó kritériumokat, valamint ezek szinten tartásának és frissítésének szervezeti követelményeit határozza meg. Tekintettel azonban arra, hogy az MNB a befektetővédelmi szempontok minél magasabb szintű biztosítása érdekében a szakmai képességek meghatározása céljából rendelet megalkotására kapott felhatalmazást, az ESMA ajánlásban megfogalmazott iránymutatások hazánkban rendeleti szinten, kötelezően alkalmazandó jelleggel jelennek meg.

Az MNB a felügyeleti szabályozó eszközeinek elkészítésekor minden esetben figyelembe veszi a hazai piaci környezet sajátosságait és a felügyeleti tapasztalatokat, elvárásokat. Ugyanez az elv az MNB Rendelet megalkotását is végigkísérte, így az ESMA által megfogalmazott iránymutatások bizonyos esetekben módosításokkal, kiegészítésekkel jelennek meg a hazai jogszabályban. Jó példa erre, hogy bár az ESMA a befektetési tanácsot és információt nyújtók esetében eltérő követelményrendszert határozott meg (az ESMA iránymutatásában ugyanis a portfóliókezelés alapjainak megértése és az alkalmassági követelményekkel kapcsolatos elvárások csak a tanácsadás esetén alkalmazandók), addig az MNB szigorúbb álláspontra helyezkedett és a teljeskörűség érdekében ugyanazon szabályokat alkalmazza a két tevékenységre.

Befektetési tanács és információnyújtás az ügyfelek részére

Az MNB Rendelet a befektetési tanács és információnyújtást végző alkalmazottak szakmai képességeinek és kompetenciáinak bővítését és fejlesztését biztosítja.

Befektetési tanács a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényben (Bsz.) meghatározott befektetési tanácsadás keretében adott ajánlás. Az információnyújtás az alkalmazott által az ügyfelek részére adott tájékoztatás a pénzügyi eszközökre, a befektetési szolgáltatási tevékenységre vagy a kiegészítő szolgáltatásra vonatkozóan, az ügyfél kérésére vagy a szolgáltató kezdeményezésére. Nem tartoznak ebbe a körbe azok az esetek, amikor például az alkalmazott az ügyfél számára megmutatja, hogy bizonyos információk hol találhatóak, vagy azokat (például szórólap vagy kiemelt befektetői információ formájában) az ügyfélnek átadja anélkül, hogy annak tartalmára vonatkozóan további tájékoztatást adna vagy ezen ügyfeleknek további befektetési szolgáltatást nyújtana.

A szolgáltatók kötelezettségeinek bővülése

A cél elérése érdekében az MNB Rendelet számos kötelezettséget fogalmaz meg a befektetési vállalkozások, befektetési szolgáltatási tevékenységet nyújtó hitelintézetek, valamint a Bsz. hatálya alá tartozó szolgáltatást nyújtó befektetési alapkezelők, közvetítők és azok által igénybe vett további közvetítők számára – tehát mindazon szolgáltatóknak, amelyek alkalmazottai az ügyfeleknek befektetési tanácsot vagy információt nyújtanak. Ennek keretében kötelesek összeállítani a rendeletben foglaltak alapján egy speciális képzési programot, az alkalmazottak részére a képzést önállóan vagy külső intézmény bevonásával lebonyolítani, a képzésen biztosítani az alkalmazottak részvételét, valamint vezetni az előírt nyilvántartásokat. Az alkalmazottak a speciális képzés teljesítésével kerülnek a szükséges szakmai képességek birtokába.

A szakmai képességek és kompetenciák biztosítását szolgáló speciális képzési program

Az MNB Rendelet központi eleme a speciális képzési program és az az alapján történő oktatás. A program három képzési modult határoz meg az általános tőkepiaci, a piacon és az érintett szolgáltatón keresztül elérhető termékek és szolgáltatások, valamint az alkalmasságértékelési ismeretek átfogó elsajátítása érdekében. A program külső akkreditációt nem igényel, azt az MNB nem hagyja jóvá, azonban folyamatos felügyelés keretében bekérheti, illetve a rendelet követelményeinek való megfelelést ellenőrizheti.

A képzést követően az alkalmazottak kötelesek vizsgát tenni. Ennek jelentőségét az adja, hogy 2019. január 1-től önállóan csak a vizsga sikeres teljesítéséről kiállított tanúsítvány birtokában jogosultak az érintett szolgáltatás nyújtására. Ennek hiányában kizárólag egy megfelelő tapasztalattal és tanúsítvánnyal rendelkező alkalmazott felügyelete alatt nyújtható az érintett szolgáltatás. Utóbbi időtartama az egy évet nem haladhatja meg (így az MNB Rendelet ezt kivételes esetként kezeli), ezzel is ösztönözve a szolgáltatókat arra, hogy alkalmazottaik a szakmai képesítés mellett a szükséges képességek birtokában végezzék az érintett szolgáltatást.

Speciális képzési program			
Modulok	Cél	Oktatás időtartama	Ismeretek ellenőrzése
Általános ismeretek	Tőkepiaci fogalmak, szereplők, folyamatok átfogó ismerete.	legalább 24 óra	legalább 5 évente
Termékek és szolgáltatások ismerete	A piacon és a szolgáltatón keresztül elérhető termékek és szolgáltatások, valamint a szabályozás esetleges változásainak ismerete.	termékcsoportonként legalább 1 óra	legalább évente
Alkalmasságértékeléssel kapcsolatos ismeretek	Olyan pénzügyi eszköz, illetve szolgáltatás ajánlása, mely megfelel az ügyfél igényeinek, körülményeinek.	legalább 1 óra	legalább évente

Következő lépések, további teendők

Az érintett szolgáltatóknak 2018. január 3-át követően 90 nap áll rendelkezésre a speciális képzési program elkészítésére, ezt követően szükséges a képzési program lebonyolítása. A szolgáltatóknak tehát 2018. II-IV. negyedében biztosítaniuk kell az alkalmazottak oktatáson történő részvételét és a tanúsítvány megszerzésének lehetőségét, hogy legkésőbb 2019. január 1-ig megfeleljenek az MNB Rendelet követelményeinek.

Mindezek teljesítése nem meríti ki az MNB Rendeletből fakadó kötelezettségeknek való teljes megfelelést, hiszen a szabályozásnak a megszerzett ismeretek folyamatos szinten tartása, frissítése és fejlesztése is célja. Ennek érdekében a szolgáltatóknak egyrészt rendszeresen felül kell vizsgálniuk a képzési programjaik tartalmát. Másrészt gondoskodniuk kell az általános ismeretek legalább 5 évente, a termékekre és szolgáltatásokra, valamint alkalmasságértékelésre vonatkozó ismeretek legalább évente történő ellenőrzéséről.